Lietas Nr. C04258713
Lietas arhīva Nr. C-0104-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2014.gada 20.maijā

Latgales apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese V.Sokolova
ar tiesas sēdes sekretāri I.Belasovu,
piedaloties prasītājas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Radikāls trests" pārstāvim /pers. A/, atbildētājas maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" pārstāvim advokātam Armandam Zepam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Radikāls trests" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Unimars" (tagad sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Nord Marine Evro Balt Ship Supply") par parāda piedziņu un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" pretprasībā par galvojuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

[1]SIA „Radikāls trests" 2013.gada 15.aprīlī cēla tiesā prasību pret SIA „Unimars" (pēc nosaukuma maiņas – SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply"), 2013.gada 16.maijā iesniedza prasības grozījumus (lietas 13.lapa), un pamatojoties uz Civillikuma 1587.pantu, 1702.panta otro daļu, 1753., 1756., 1757., 1934., 1943., 1946.pantu, lūdza piedzīt no atbildētājas komisijas maksu 355,72 EUR (250 LVL) un 1787,58 EUR (1256,32 LVL), pamatparādu 305 791,97 EUR (214 911,82 LVL), procentus par kredīta izmantošanu 16 875,87 EUR (11 860,43 LVL), kopā 324811,14 EUR (228 278,57 LVL), kā arī lūdza noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā par visa parāda summu.

[1.1]Prasībā norādīts, ka saskaņā ar 2007.gada 1.aprīlī starp AS „Latvijas Biznesa banka" kā aizdevēju un „PANBAY LLP" kā aizņēmēju noslēgto kredīta līgumu Nr.07/99-kl aizņēmējam izsniegts kredīts kopsummā 398 723,23 USD. Kredīta atmaksas termiņš noteikts 2009.gada 31.oktobrī. Kredīta līguma saistību izpildes nodrošināšanai 2008.gada 25.novembrī starp AS „Latvijas Biznesa banka" un SIA „Unimars" noslēgts galvojuma līgums Nr. 07/99-kl-1, ar kuru atbildētāja SIA „Unimars" uzņēmās atbildību par „PANBAY LLP" no kredīta līguma izrietošajām saistībām kā pats parādnieks. Noteiktajā termiņā kredīts nav atmaksāts. Ar 2010.gada 6.decembra Uzņēmumu daļas nodošanas līgumu AS „Latvijas Biznesa banka" nodeva prasītājai SIA „Radikāls trests" savas prasījuma tiesības pret „PANBAY LLP", kas izriet no kredīta līguma, kā arī no galvojuma līguma.

[1.2]Prasītāja uzskata, ka saskaņā ar galvojuma līguma 2.1.punktu un Civillikuma 1702.panta otro daļu prasītājai ir tiesības saņemt savas prasības apmierinājumu no atbildētājas, iepriekš nevēršoties pie „PANBAY LLP" tiesas ceļā, un saskaņā ar galvojuma līguma 2.2.punktu atbildētājai, „PANBAY LLP" vietā, pilnībā jāsamaksā parāds. Procenti par kredīta izmantošanu aprēķināti saskaņā ar kredīta līguma 1.3.,3.3.,3.5. un 3.6.punktu.

[2]SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" 2013.gada 2.septembrī iesniedza pretprasību (lietas 71.-76.lapa) un, pamatojoties uz Civillikuma 1710.pantu, lūdza atzīt starp AS „Latvijas Biznesa banka" un SIA „Unimars" noslēgto galvojuma līgumu par spēkā neesošu ar 2010.gada 6.decembri.

[2.1]Atbildētāja uzskata, ka galvojuma līgums zaudējis spēku 2010.gada 6.decembrī sakarā ar starp AS „Latvijas Biznesa banka" un SIA „Radikāls trests" noslēgto Uzņēmuma daļas nodošanas līgumu, ar kuru AS „Latvijas Biznesa banka" nodevusi prasītājai savas prasījuma tiesības pret galveno parādnieku „PANBAY LLC", bet nav nodevusi SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" galvojuma saistības.

[2.2]Atbildētāja uzskata, ka šo faktu apliecina tas, ka SIA „Radikāls trests" nav ievērojusi Civillikuma 1804.pantu un pienācīgā kārtā nav paziņojusi atbildētājai par Uzņēmuma daļas nodošanas līgumu, jo savam paziņojumam, kuru atbildētāja saņēma 2011.gada 21.jūlijā, prasītāja pievienoja tikai izrakstu no Uzņēmuma daļas nodošanas līguma un 2011.gada 17.februāra pieņemšanas-nodošanas akta, no kuriem nav saprotams, kādā apmērā un apjomā SIA „Radikāls trests" ir pārņēmusi prasījuma tiesības, un vai vispār šādas tiesības ir pārņemtas.

[2.3]Atbildētāja uzskata, ka galvojuma saistība netika nodota prasītājam, jo galvojums bija izbeidzies. Savukārt galvojuma līgums ir beidzis pastāvēt, jo atbildētāja ir izpildījusi saistības pret AS „Latvijas Biznesa banka", ko apliecina Latvijas Bankas Kredītu reģistra pārskata ieraksts par to, ka vienīgās SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" saistības pret AS „Latvijas Biznesa banka" no galvojuma 400 000 USD apmērā ir izpildītas, un norāde, ka kavētā maksājuma izpildes datums ir 2011.gada 17.februāris, kas sakrīt ar uzņēmuma pieņemšanas-nodošanas akta parakstīšanas datumu.

[2.4]Atbildētājas ieskatā galvojuma līgums izbeigts saskaņā ar Civillikuma 1710.pantu, jo AS „Latvijas Biznesa banka" un „PANBAY LLP" 2009.gada 16.februārī noslēdza papildinājumu Nr.3 pie kredīta līguma, ar ko būtiski pārgrozīja sākotnējo saistību un radīja jaunu saistību, par kuru SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" nav galvojusi. Saskaņā ar Civillikuma 1714.pantu atbildētāja SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" kā galviniece ir atsvabināta no savas atbildības, jo AS „Latvijas Biznesa banka" un „PANBAY LLP" pieļāva nolaidību un neinformēja un nepieprasīja galvinieces piekrišanu 2009.gada 16.februāra papildinājuma Nr.3 noslēgšanai.

[2.5]Atbildētāja norādīja, ka ir galvojusi par saistību, kuras apmērs ir ierobežots līdz 400 000 USD jeb 224 400 LVL, pēc Latvijas bankas noteiktā kursa galvojuma līguma slēgšanas brīdī, nevis par saistību 459 020,54 EUR (322 601,47 LVL).

[2.6]Atbildētāja arī norādīja, ka prasītāja nav iesniegusi izziņas, kas apliecinātu, kādā apmērā galvenais parādnieks ir nokārtojis saistības. Gadījumā, ja SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" būtu samaksājusi pieprasīto summu 459 020,54 EUR (322 601,47 LVL), tad varētu iestāties Civillikuma 1708.pantā minētie apstākļi, jo parādnieks vēlāk var iebilst galviniekam, ka parādu maksāt nevajadzēja, jo parāda saistība ir spēkā neesoša vai ir nokārtota.

[3]Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis uzturēja SIA „Radikāls trests" prasību, neatzina SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" pretprasību un paskaidroja, ka ar Uzņēmuma daļas nodošanas līgumu prasītājai nodotas AS „Latvijas Biznesa banka" prasījuma tiesības pret „PANBAY LLP" un pret atbildētāju, kas ir pierādīts ar līguma tekstu, galvojuma līgums nav izpildīts un nav izbeigts, parāds nav samaksāts. Prasītājas pārstāvis paskaidroja, ka ieraksts Kredītu reģistrā par saistību izpildi ar prasījuma nodošanas dienu izdarīts saskaņā ar Latvijas Bankas 2010.gada 18.oktobra noteikumu Nr.62 157.punktu, jo prasītāja nav kredītiestāde un Kredītu reģistra dalībniece, un neapliecina saistību izpildi un galvojuma līguma izbeigšanu. Prasītājas pārstāvis paskaidroja, ka ar 2009.gada 16.februāra kredīta līguma papildinājumu Nr.3 sākotnējā saistība nav pārgrozīta un nav radīta jauna saistība, nav

grozīti Kredīta līguma noteikumi attiecībā uz līguma priekšmetu.

[4]Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvis neatzina prasību, uzturēja pretprasību un paskaidroja, ka prasītāja nav pierādījusi aizdevuma izsniegšanas faktu „PANBAY LLP", tāpēc nav pamata atzīt, ka aizdevums izsniegts. Uzņēmuma līgumā nav minēts par galvojuma līguma nodošanu, tāpēc ar uzņēmuma līgumu prasītājam netika nodotas prasījuma tiesības pret atbildētāju. Ieraksts kredītu reģistrā par saistību izpildi liecina par kredīta saistības un galvojuma līguma izbeigšanu. SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" administratora 2013.gada 17.decembra lēmums par prasītājas kreditora prasījumu 324 950,03 EUR (228 376,18 LVL) atzīšanu ir atcelts ar administratora 2014.gada 28.janvāra lēmumu saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 21.janvāra lēmumu.

Motīvu daļa

[5]AS „Latvijas Biznesa banka" un „PANBAY LLP" 2007.gada 1.novembrī noslēdza kredīta līgumu Nr.07/99-kl, ar kuru AS „Latvijas Biznesa banka" piešķīra „PANBAY LLP" kredītlīniju ar maksimālo parāda limitu 400000 USD, kas ir pierādīts ar kredīta līguma kopiju (lietas 15.,16.lapa). Saskaņā ar kredīta līguma 2008.gada 24.novembra papildinājumu Nr.2 kredītlīnija tika piešķirta līdz 2009.gada 31.oktobrim.

[6]Tiesa atzīst par pierādītu un konstatētu SIA „Radikāls trests" prasības pieteikumā norādīto faktu, ka AS „Latvijas Biznesa banka" saskaņā ar minēto kredīta līgumu izsniedza „PANBAY LLP" kredītu 398723,23 USD.

[6.1]Kredīta izsniegšanu pierāda procentu aprēķināšana par kredīta izmantošanu 16358,44 USD par periodu no 15.10.2008. līdz 15.03.2009., kas ir pierādīts ar kredīta līguma 2009.gada 16.februāra papildinājuma Nr.3 2.punktu (lietas 157.lapa). „PANBAY LLP" pārstāvis parakstīja šo papildinājumu, tātad piekrita aprēķinātajiem procentiem par kredīta izmantošanu. Saskaņā ar kredīta līguma 3.6.punktu procenti par kredīta izmantošanu jāmaksā par kredīta faktisko izmantošanas laiku un par faktisko parāda summu. Tātad procentu aprēķināšana par kredīta izmantošanu liecina par kredīta izsniegšanu.

[6.2]Saskaņā ar bankas konta izrakstu „PANBAY LLP" 2008.gada 31.oktobrī bija kredīta summas atgriešanas kavējums 398723,23 USD apmērā (lietas 158.lapa), kas liecina par šīs summas izsniegšanu „PANBAY LLP".

[6.3]Kredīta izsniegšanu apliecina arī ieraksts Nr.25 Latvijas Bankas Kredītu reģistrā par SIA „Unimars" kā galvinieka saistībām 400000 USD apmērā (lietas 88., 96.lapa).

[6.4]Iepriekš minēto apsvērumu dēļ tiesa atzīst par nepamatotu atbildētājas pārstāvja argumentu par kredīta neizsniegšanu „PANBAY LLP". Turklāt atbildētāja nekad pirms tiesas sēdes šādu iebildumu neizvirzīja. No lietā esošajām pilnvarām (lietas 40., 48.lapa) izriet, ka atbildētāju lietā pārstāvēja tā pati persona, kura norādīta kredīta līgumā kā „PANBAY LLP" pilnvarota persona. Atbildētājas pārstāvis paskaidroja, ka šī persona bija pilnvarota pārstāvēt atbildētāju tāpēc, ka šai personai bija ļoti labi zināmi lietas apstākļi. Tomēr atbildētājas pretprasības pieteikumā, kurš tika iesniegts tiesā 2013.gada 2.septembrī, nav minēts par kredīta neizsniegšanu.

[7] AS „Latvijas Biznesa banka" un atbildētāja SIA „Unimars" (pēc nosaukuma maiņas – SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply") 2008.gada 25.novembrī noslēdza galvojuma līgumu Nr.07/99-kl-1, ar kuru atbildētāja SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" galvoja bankai par visām no kredīta līguma izrietošām „PANBAY LLP" saistībām kā pats parādnieks un apņēmās triju kalendāra dienu laikā „PANBAY LLP" vietā pilnībā samaksāt bankai parādu, kas ir pierādīts ar galvojuma līguma kopiju (lietas 21.lapa). Līdz ar to, pamatojoties uz Civillikuma 1692.panta noteikumiem, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda, tiesa atzīst, ka atbildētāja uzņēmās saistību atbildēt par „PANBAY LLP" no kredīta līguma izrietošajām saistībām.

[8]AS „Latvijas Biznesa banka" un prasītāja SIA „Radikāls trests" 2010.gada 6.decembrī noslēdza uzņēmuma nodošanas līgumu par AS „Latvijas Biznesa banka" kredītiestādes uzņēmuma daļu nodošanu SIA „Radikāls trests". Ar šo līgumu AS „Latvijas Biznesa banka" nodeva SIA „Radikāls trests" prasījuma tiesības pret „PANBAY LLP", kas izriet no 2007.gada 1.aprīļa kredīta līguma Nr.07/99-kl, un prasījuma tiesības pret SIA „Unimars" (SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply"), kas izriet no 2008.gada 25.novembra galvojuma līguma Nr.07/99-kl-1. Tas ir pierādīts ar uzņēmuma nodošanas līgumā 2.1.punktā norādīto, ka nodevējs (AS „Latvijas Biznesa banka") nodod pārņēmējam (SIA „Radikāls trests") uzņēmumu, savukārt līguma definīcijās norādīts, ka uzņēmums ir aktīvi un saistības, kas veido uzņēmuma daļu no problemātiskajiem nodevēja noslēgtajiem aizdevuma līgumiem, un sastāv no standarta līgumu kopuma, kas ir pielikumā Nr.1 norādītie aizdevuma līgumi un visi līgumi, kas nodrošina uzskaitīto aizdevuma līgumu izpildi, ir citā veidā saistīti ar aizdevuma līgumiem un veicina pilnīgu klienta, galvotāja saistību izpildi pret AS „Latvijas Biznesa banka". Uzņēmuma nodošanas līgumam pielikumā Nr.1 ar Nr.24 norādīts kredīta līgums ar „PANBAY LLP" Nr.07/99-kl, kas ir pierādīts ar līguma un pielikuma kopiju un tiesas sēdē aplūkoto līguma un pielikuma oriģinālu. Tā kā cita aizdevuma līguma ar „PANBAY LLP" ar Nr. 07/99-kl nav, tiesa secina, ka pielikumā norādīts 2007.gada 1.aprīļa kredīta līgums Nr.07/99-kl. Tā kā atbildētājas galvojuma līgums nodrošina „PANBAY LLP" kredīta līguma izpildi, tiesa secina, ka prasītājai nodotas no galvojuma līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju. Līdz ar to ir nepamatoti atbildētājas iebildumi, ka ar uzņēmuma nodošanas līgumu prasītājai netika nodotas no galvojuma līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[8.1]Ir nepamatots atbildētājas apgalvojums, ka prasītāja nav paziņojusi par Uzņēmuma nodošanas līgumu. Atbildētāja 2013.gada 3.janvārī saņēma prasītājas 2012.gada 28.decembra brīdinājumu (lietas 30.lapa) par „PANBAY LLP" no kredīta līguma izrietošā parāda samaksu. Brīdinājumā ir minēts par prasījuma tiesību nodošanu prasītājai uz Uzņēmuma daļas nodošanas līguma pamata. Tiesa atzīst, ka ar šo brīdinājumu prasītāja pienācīgā kārtā paziņoja atbildētājai par prasījuma tiesību nodošanu.

[8.2]Pamatojoties uz Civillikuma 1801., 1804.panta noteikumiem, tiesa atzīst, ka iepriekš minētie fakti par prasījuma tiesību nodošanu un par tās paziņošanu pierāda prasītājas prasības tiesības pret atbildētāju. Atbildētājas arguments, ka galvojuma līgums ir zaudējis spēku, jo prasītājai netika nodotas no galvojuma līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju un prasītāja nav paziņojusi atbildētājai par cesiju, ir nepamatots. Turklāt šie fakti neietekmē galvojuma līguma spēku.

[9]Latvijas Bankas Kredītu reģistra pārskata 25.punktā atbildētājas no 2008.gada 25.novembra galvojuma līguma izrietošās saistības pret AS „Latvijas Biznesa banka" reģistrētas kā izbeigušās saistības, par pārkāpuma novēršanas datumu norādīts 17.02.2011. (lietas 96.lapa). No uzņēmuma pieņemšanas –nodošanas akta (lietas 28.lapa) ir redzams, ka 2011.gada 17.februārī tika sastādīts un parakstīts akts par AS „Latvijas Biznesa banka" uzņēmuma nodošanu prasītājai saskaņā ar 2010.gada 6.decembra uzņēmuma daļas nodošanas līgumu.

[9.1]Atbildētājas arguments, ka šis ieraksts Kredītu reģistra pārskatā par saistību izbeigšanu ir atbildētājas galvojuma saistības izpildes apliecinājums, ir nepamatots. Atbildētājas saistības ir maksāt prasītājai naudas summas, kuras nav samaksājusi „PANBAY LLP" saskaņā ar kredīta līgumu. Tātad atbildētājas saistības tiesības priekšmets ir nauda. Saskaņā ar Civillikuma 1811.panta noteikumiem, ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu. Atbildētāja nav samaksājusi „PANBAY LLP" parādu, tāpēc nav pamata uzskatīt atbildētājas saistību par izpildītu.

[9.2]Tiesa atzīst par pamatotu prasītājas argumentu, ka ar ierakstu Kredītu reģistra pārskatā par saistību izbeigšanu, nevar izbeigt atbildētājas saistību. Ieraksts Kredītu reģistra pārskatā par saistību izbeigšanu, kā arī 2011.gada 17.februārī uzņēmuma daļas nodošana, uz kuras pamata šis ieraksts izdarīts, nav saistību tiesību izbeigšanas darbības, jo saskaņā ar Civillikuma desmitās nodaļas „Saistību tiesību izbeigšanās" šādas darbības ir saistību izpildījums, ieskaits, prasījuma un parāda sakritums, atcēlējs līgums, pārjaunojums, izlīgums, tiesas spriedums, noilgums. Ieraksts Kredītu reģistrā un

uzņēmuma daļas nodošana nav norādīti Civillikumā kā saistību izbeigšanas veidi. Turklāt Kredītu reģistra pārskatā ir norādīts, ka reģistra pārskatam par personas saistībām ir informatīvs raksturs, tajā esošās ziņas pašas par sevi nepierāda konkrētu saistību vai citu tiesisko attiecību pastāvēšanu (lietas 98.lapa).

[9.3]AS „Latvijas Biznesa banka" un SIA „Radikāls trests" 2010.gada 6.decembrī noslēgtais uzņēmuma nodošanas līgums pēc būtības ir cesija, un saskaņā ar Civillikuma 1793.panta noteikumiem cesija nav saistību izbeigšanas veids, jo ar cesiju prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu. Tātad arī uz šī pamata 2011.gada 17.februāra uzņēmuma daļas nodošanas aktu nevar uzskatīt par saistību izpildījumu.

[9.4]Turklāt atbildētājas argumenti ir pretrunīgi, jo no vienas puses atbildētāja apgalvo, ka ar 2010.gada 6.decembra uzņēmuma nodošanas līgumu atbildētājas galvojuma saistība netika minēta un nodota, no otras puses apgalvo, ka ar 2011.gada 17.februāra uzņēmuma daļas nodošanas aktu atbildētājas galvojuma saistība ir izpildīta.

[10]AS „Latvijas Biznesa banka" un „PANBAY LLP" 2009.gada 16.februārī noslēdza kredīta līguma papildinājumu Nr.3. Lietas 19.lapā šī dokumenta kopija ir nepareiza, jo pielaistas kopēšanas kļūdas dēļ dokumenta otrajā lappusē nokopēts kredīta līguma papildinājuma Nr.2 turpinājums, tas ir secināms no dokumenta teksta numerācijas. Pareiza kredīta līguma papildinājuma Nr.3 kopija ir lietas 156.,157.lapā. Atbildētāja netika informēta par šī papildinājuma slēgšanu. Tiesa atzīst par nepamatotu atbildētājas argumentu, ka ar šo papildinājumu AS „Latvijas Biznesa banka" un „PANBAY LLP" būtiski pārgrozīja sākotnējo saistību, radīja jaunu saistību, par kuru atbildētāja nav galvojusi, kas ir pamats Civillikuma 1710.panta piemērošanai, galvojuma izbeigšanai un galvinieka atsvabināšanai no saistības.

[10.1]Saskaņā ar kredīta līguma papildinājumu Nr.3 AS „Latvijas Biznesa banka" un „PANBAY LLP" vienojās papildināt kredīta līguma noteikumus ar aizliegumu „PANBAY LLP" bez bankas piekrišanas pārdot kompānijas kapitāldaļas, noslēgt līgumus par naudas aizdevumu vai aizņēmumu, ar „PANBAY LLP" pienākumu nodrošināt finansiālo stāvokli un neatmaksātā kredīta summu atbilstoši bankas noteiktajiem rādītājiem, vienojās papildināt kredīta līguma ar noteikumiem par „PANBAY LLP" atbildību par iepriekš minēto nosacījumu neievērošanu, kā arī vienojās atlikt aprēķināto lietošanas procentu samaksu līdz 2009.gada 1.aprīlim. Ņemot vērā papildinājuma Nr.3 noteikumus, nav pamata uzskatīt, ka ar tiem tika pārgrozīta sākotnējā no kredīta līguma izrietošā saistība vai radīta jauna saistība, jo ar šiem noteikumiem nav grozīts līguma priekšmets, līguma būtiskās sastāvdaļas. Procentu samaksas atlikšana arī nav uzskatāma par līguma pārjaunojumu, jo saskaņā ar Civillikuma 1875.panta 1. punktu līgums nav uzskatāms par pārjaunotu, ja tikai pārgrozīti maksājumi termiņi. Tā kā ar kredīta līguma papildinājumu Nr.3 „PANBAY LLP" no kredīta līguma izrietošā saistība nav dzēsta, nav pamata piemērot Civillikuma 1710.panta noteikumus un uzskatīt atbildētājas galvojumu par izbeigtu.

[11]Ņemot vērā iepriekš minēto, tā kā nepastāv priekšnoteikumi Civillikuma 1710.panta piemērošanai, tiesa atzīst, ka atbildētājas pretprasība par galvojuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu ar 2010.gada 6.decembri ir noraidāma.

[12]Ir nepamatots atbildētājas arguments, ka atbildētāja ir galvojusi par „PANBAY LLP" saistībām, ierobežojot savu atbildību ar kredīta summu 400000 USD jeb 224400 LVL. Tas neatbilst pa tiesībai. Ar galvojuma līguma 1.punktā norādīto, ka galvinieks „neapstrīdami un neatsaucami galvo bankai, ka visas aizņēmēja saistības, kuras viņam rodas sakarā ar kredīta līgumu, tiks izpildītas pienācīgā veidā un precīzi atbilstoši kredīta līgumā norādītajiem noteikumiem" un ar galvojuma līguma 2.2.punktā norādīto, ka „galvinieks apņemas trīs kalendāra dienu laikā aizņēmēja vietā pilnībā samaksāt bankai parādu- aizdevumu, procentus, līgumsodu, kā arī atbildēt par blakus prasījumiem" ir pierādīts, ka atbildētāja uzņēmās samaksāt galvenā parādnieka vietā ne tikai pamatparādu, bet arī lietošanas procentu parādu, kā arī nesamaksāto komisijas maksu, jo šie maksājumi ir noteikti kredīta līgumā, un atbildētāja galvoja par visām kredīta līgumā noteiktajām „PANBAY LLP" maksājumu saistībām.

[13]Galvenā parādnieka „PANBAY LLP" no kredīta līguma izrietošais parāds, ir pamatparāds-neatmaksātā kredīta summa 305791,97 EUR (214911,82 LVL), kredīta lietošanas procenti par laiku no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 30.oktobrim 16875,87 EUR (11860,43 LVL), komisijas maksa 355,72 EUR (250 LVL) un 1787,58 EUR (1256,32 LVL), kas ir pierādīts ar prasītājas parāda aprēķinu (lietas 23.-25.lapa).

[13.1]Atbildētājas arguments, ka prasītāja nav pievienojusi izziņu, kādā apmērā parāds nokārtots uz šo dienu, nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai. Prasītāja noliedz parāda samaksu. Ja atbildētāja uzskata, ka parāds ir samaksāts pilnīgi vai kādā daļā, tad atbildētājai tas jāpierāda, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.panta noteikumiem, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Tas, ka samaksa nav izdarīta, ir negatīvs fakts, kas nav jāpierāda. Tā kā parāds aprēķināts atbilstoši kredīta un galvojuma līguma nosacījumiem, nav pierādīta parāda samaksa, tiesa atzīst prasītājas parāda apmēra aprēķinu par pamatotu.

[14]Pamatojoties uz kredīta līguma 1.1.punktu un kredīta līguma 2008.gada 24.novembra papildinājuma 1.1.punktu par „PANBAY LLP" pienākumu pilnībā dzēst kredītu līdz 2009.gada 31.oktobrim, Civillikuma 1934.panta noteikumiem par pienākumu atdot uz aizdevuma līguma pamata saņemto tādā pašā daudzumā, un Civillikuma 1692.panta noteikumiem par galvinieka pienākumu atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītājas prasījumu par pamatparāda- neatmaksātās kredīta summas 305791,97 EUR (214911,82 LVL) piedziņu.

[15] Pamatojoties uz kredīta līguma 3.5.punktu par „PANBAY LLP" pienākumu par kredīta izmantošanu maksāt 9% gadā, uz kredīta līguma 2008.gada 24.novembra papildinājuma Nr.2 1.3 punktu par kredīta lietošanu maksāt procentus ne mazāk kā 10% gadā, uz Civillikuma 1756.panta noteikumiem par pienākumu maksāt procentus, ja tie noteikti tiesiskā darījumā, un Civillikuma 1692.panta noteikumiem par galvinieka pienākumu atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītājas prasījumu par lietošanas procentu par laiku no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 30.oktobrim 16875,87 EUR (11860,43 LVL) piedziņu.

[16]Saskaņā ar kredīta līguma 3.4.punktu „PANBAY LLP" apņēmās maksāt komisijas maksu 50 USD katru mēnesi par konta apkalpošanu un saskaņā ar kredīta līguma 2008.gada 24.novembra papildinājuma Nr.2 4.punktu apņēmās maksāt komisiju 355,72 EUR (250 LVL) un 2000 USD par kredīta līguma nosacījumu izmaiņām. Pamatojoties uz kredīta līguma 3.4.punktu, kredīta līguma 2008.gada 24.novembra papildinājuma Nr.2 4.punktu, Civillikuma 1587.panta noteikumiem par pienākumu izpildīt tiesīgi noslēgtā līguma apsolīto, Civillikuma 1692.panta noteikumiem par galvinieka pienākumu atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītājas prasījumu par komisijas maksas 355,72 EUR (250 LVL) un 1787,58 EUR (1256,32 LVL), kopā 2143,30 EUR piedziņu.

[17]Atbildētājas arguments, ka 2009.gada 16.februārī kredīta līguma papildinājuma Nr.3 noslēgšana starp AS „Latvijas Biznesa banka" un „PANBAY LLP" bez atbildētājas piekrišanas saskaņā ar Civillikuma 1714.pantu atsvabina atbildētāju no atbildības, ir nepamatots. Nav nekāda pamata papildinājuma Nr.3 noslēgšanu bez atbildētājas piekrišanas saistīt ar Civillikuma 1714.panta dispozīciju, kad kreditors rīkojies nolaidīgi, izdarot piedziņu no parādnieka, un pielaidis neatvainojamu vilcinājumu. Papildinājuma Nr.3 noslēgšana nav uzskatāma par darbību parāda piedziņai. Šī papildinājuma noslēgšanu nav pamata uzskatīt par neatvainojamu vilcinājumu parāda piedziņai.

[17.1]Apstāklis, ka prasītāja nav vērsusies pie galvenā parādnieka „PANBAY LLP" ar parāda piedziņu, nav pamats Civillikuma 1714.panta piemērošanai un atbildētājas atbrīvošanai no atbildības, jo atbildētāja uzņēmās saistību atbildēt par „PANBAY LLP" parādu kā pats parādnieks, kas ir pierādīts ar 2008.gada 25.novembra galvojuma līguma Nr.07/99-kl-1 2.1.punkta nosacījumiem, un saskaņā ar Civillikuma 1702.panta noteikumiem saistības uzņemšana kā pats parādnieks uzskatāma par atteikšanos no tiesības prasīt, lai kreditors griežas ar prasību papriekš pie galvenā parādnieka, un līdz ar to galviniekam šī tiesība atkrīt. Atbilstoši juridiskajā literatūrā izteiktajai atziņai Civillikuma 1714.panta noteikumi attiecībā uz kreditora nolaidību un neatvainojamu vilcinājumu neattiecas uz galvinieku, kurš uzņēmies saistību kā pats parādnieks (Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Otrais izdevums. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga, 2000., 221.lpp.).

[18]Ir nepamatots atbildētājas arguments, ka galvenā parādnieka „PANBAY LLP" nepieaicināšana lietā liedz atbildētājai izmantot Civillikuma 1701. un 1714.pantā noteiktās tiesības (lietas 134.lapas otrajā pusē). Kā jau iepriekš minēts, Civillikuma 1714.panta noteikumi neattiecas uz galvinieku, kurš uzņēmies saistību kā pats parādnieks. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 22.janvāra spriedumā lietā SKC-27/2013 izteikta atziņa, ka kreditors ir tiesīgs vērsties tikai pret galvinieku (ekspromisorisko), un galvenā parādnieka pieaicināšanai nebūt nav izšķiroša nozīme, lai noteiktu galvinieka atbildību. Šajā lietā Senāts atzinis par nepamatotu apelācijas instances tiesas uzskatu, ka galvenā parādnieka nepieaicināšana pārkāpj galvinieka un galvenā parādnieka tiesības, kā arī atzinis, ka apstāklis, ka galvenais parādnieks lietā nebija pieaicināts par lietas dalībnieku, nevarēja būt par pamatu prasības noraidīšanai. Līdz ar to, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta sestās daļas noteikumiem, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru, tiesa secina, ka galvenā parādnieka „PANBAY LLP" nepiedalīšanās lietā un šajā sakarā arī atbildētājas atsauce uz Civillikuma 1708.panta noteikumiem nevar būt par pamatu SIA „Radikāls trests" prasības noraidīšanai.

[19]Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 28.oktobra spriedumu pasludināts SIA „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" maksātnespējas process, tāpēc, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 63.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem par likumisko procentu pieauguma apstāšanos pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas, tiesa nepiemēro Civilprocesa likuma 195.panta noteikumus par likumisko procentu noteikšanu līdz sprieduma izpildei. Pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 63.panta otrās daļas noteikumiem par sprieduma izpildes lietvedības izbeigšanu pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas, tiesa nepiemēro Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumus par sprieduma labprātīgās izpildes termiņa noteikšanu.

[20]Prasītājas SIA „Radikāls trests" tiesas izdevumi lietā ir valsts nodeva 4848,85 EUR (3407,79 LVL) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR (3,30 LVL), kopā 4853,54 EUR. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumiem, tiesa tos piespriež no atbildētājas prasītājas labā, jo prasītājas prasība pilnīgi apmierināta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 189., 190., 193. pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt pilnīgi sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Radikāls trests" prasību.

Piedzīt no maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Nord Marine Evro Balt Ship Supply", reģistrācijas Nr.41703006155, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Radikāls trests", reģistrācijas Nr.40103281088, labā pamatparādu 305791,97 EUR (trīs simti pieci tūkstoši septiņi simti deviņdesmit viens *euro* 97 centi), lietošanas procentus par laika periodu no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 30.oktobrim 16875,87 EUR (sešpadsmit tūkstoši astoņi simti septiņdesmit pieci *euro* 87 centi), komisijas maksu 2143,30 EUR (divi tūkstoši viens simts četrdesmit trīs *euro* 30 centi), tiesas izdevumus 4853,54 EUR (četri tūkstoši astoņi simti piecdesmit trīs *euro* 54 centi), pavisam kopā 329664,68 EUR (trīs simti divdesmit deviņi tūkstoši seši simti sešdesmit četri *euro* 68 centi).

Pilnīgi noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Nord Marine Evro Balt Ship Supply" pretprasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Radikāls trests" par galvojuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no datuma, kuru tiesa paziņojusi pilna sprieduma sastādīšanai, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā, iesniedzot apelācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 3.jūnijā.

Tiesnese V.Sokolova